

Cydbwyllgor Bargaen Ddinesig P-RC Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2021/22

Cwmpas Cyfrifoldeb

1. Mae Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (BDdPRC) yn rhaglen unigryw o weithio cydweithredol i alluogi newid economaidd, cysyllted digidol gwell, sgiliau a chyfleoedd addysg gwell, ac adfywio ledled y rhanbarth. Mae'r Fargen Ddinesig yn dod i gyfanswm o £1.229 biliwn ac mae'n cynnwys £734 miliwn a ddyrannwyd i Fetro De Cymru, sy'n gyfrifoldeb i Lywodraeth Cymru ac felly sydd y tu allan i gwmpas y Datganiad Llywodraethu Blynyddol hwn.
2. Mae'r balans cyllid yn ymwneud â'r Gronfa Fuddsoddi Ehangach o £495 miliwn a ariennir o Grant Trysorlys EM o £375 miliwn (a ddarperir dros gyfnod o 20 mlynedd) a chyfraniadau cyfalaf Llywodraeth Leol o £120 miliwn.
3. Goruchwylir BDdPRC gan Gydbwyllgor, a sefydlwyd ar 1 Mawrth 2017 ac sy'n cynnwys un aelod etholedig o bob un o'r cynghorau canlynol: Blaenau Gwent; Pen-y-bont ar Ogwr, Caerffili; Caerdydd; Merthyr Tudful; Sir Fynwy; Casnewydd; Rhondda Cynon Taf; Torfaen a Bro Morgannwg. Cadeirir y Cydbwyllgor gan y Cynghorydd Anthony Hunt, Arweinydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen, a 2021/22 yw pumed flwyddyn weithredol lawn y pwyllgor.
4. Mae'r Cydbwyllgor yn gyfrifol am sicrhau y cynhelir busnes BDdPRC yn unol â'r gyfraith a safonau priodol. Mae'n goruchwyllo Cronfa Fuddsoddi Ehangach y Fargen Ddinesig o £495 miliwn gan ystyried cyfuniad o ddarbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd. Wrth gyflawni ei rôl, mae Cydbwyllgor Bargen Ddinesig P-RC yn gyfrifol am roi ar waith drefniadau priodol er mwyn llywodraethu ei faterion.
5. Mae'r datgeliad llywodraethu canlynol yn asesiad yn unol ag egwyddorion y fframwaith 'Darparu Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol' a ddatblygwyd gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA) a Chymdeithas Prif Weithredwyr ac Uwch Reolwyr yr Awdurdodau Lleol (SOLACE). Mae'r datgeliad hwn yn bodloni gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwiliadau (Cymru) 2014, fel y'i diwygiwyd gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwiliadau (Cymru) (Diwygio) 2018.

Diben y Fframwaith Llywodraethu, Cefndir a Datblygiadau

6. Mae llywodraethu'r BDdPRC yn cynnwys y systemau, y prosesau, y diwylliant a'r gwerthoedd sydd ar waith i gyflawni'r canlyniadau a fwriedir fel y'u hadolygwyd trwy gymhwyso Fframwaith Llywodraethu CIPFA/SOLACE.
7. Ers 2020/21, mae'r DLIB hefyd yn ystyried cyflwyno Cod Rheoli Ariannol (Cod Rha y) Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA) 2019, fel sy'n berthnasol i strwythurau'r Cydbwyllgor.

Cefndir

8. Fel y nodwyd uchod, 2021/22 yw pumed flwyddyn weithredol lawn BDdPRC ac felly mae'r trefniadau llywodraethu'n dechrau ymsefydlu ac aeddfedu.

9. Mae Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig wedi gwneud y datganiad canlynol er mwyn darparu'r cyd-destun priodol i'r gwaith a gwblhawyd fel rhan o DLIB 2021/22:

“Mae Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (P-RC) yn rhaglen unigryw o weithio'n gydweithredol sy'n ceisio galluogi newid economaidd wedi'i dargedu, trwy fuddsoddi mewn seilwaith, arloesedd amser real, go iawn a dulliau a yrrir gan heriau o fynd i'r afael â materion diwydiannol a chymdeithasol. Mae'n fuddsoddiad mewn pobl a lleoedd a'r nod yw dod â thegwch a chyfluoedd i bawb, lle bynnag maent yn byw yn y rhanbarth.

Gan adeiladu ar y mantra 'dim gadael unman ar ôl', mae P-RC yn parhau i fod yn ymrwymedig i gyflawni Bargaen Ddinesig effeithiol ac ymatebol ac un sy'n ceisio cydbwysu enillion economaidd a buddion gyda'r ffyrdd yr ydym yn gwneud effaith gymdeithasol. Mae pandemig Covid wedi dangos i ni na all 'twf economaidd' ymwneud â buddion economaidd yn unig, ond y ffordd yr ydym yn ymateb i heriau a materion cymdeithasol a'u rhagweld. O'r herwydd, mae parhau i adeiladu diwylliant arwain rhwydweithiedig a gwasgaredig, lle mae gweithredwyr, grwpiau a rhanddeiliaid eraill yn cael eu cefnogi i wneud cyfraniad – yn parhau i fod yn nodwedd allweddol o'n huchelgeisiau llywodraethu a'n dull gweithredu.

Yn 2021/22 ceisiodd P-RC esblygu'r meddylfryd hwn hyd yn oed ymhellach gyda chynlluniau i esblygu'r strwythurau presennol i'r Cydbwyllgor Corfforaethol newydd a gafodd ei sefydlu ar 31 Ionawr 2022. Bydd gweithrediad CBC yn dal ati yn 2022/23 ac fel cyfres o faterion technegol eithriadol ynghylch statws ariannol yn cael sylw. Er y gall y broses gyfan hon o esblygiad a thrawsnewid gymryd amser a gwahanol gynigion, mae'n parhau i gynnig potensial ar gyfer model gweithredu newydd sy'n rhoi egwyddorion llywodraethu da wrth ei galon. Yn y modd hwn, mae cyfle i P-RC adeiladu ei allu a'i alluoedd ei hun; i ddatblygu ei fantolen, cyfansoddiad a threfniadau partneriaeth a chydweithio ei hun.

Felly, mae'n rhaid i P-RC barhau i addasu i'r newidiadau parhaus a welwn o'n cwmpas a gyda'r effeithiau niweidiol ar yr economi bellach yn dod yn fwy gweladwy a dechreuadau argyfwng costau byw, amgylchedd chwyddiant uchel a dirywiad economaidd posibl yn dechrau chwarae allan. Mae'r dull hwn yn parhau i fod angen amgylchedd cynhyrchiant uchel sy'n ddeinamig ac sy'n parhau i esblygu ac ymateb i heriau lefel macro a micro. Bydd ein Polisi Risg Menter, a luniwyd ac a gymeradwywyd yn 2021/22, yn chwarae rhan allweddol wrth ein dwyn i gyfrif yn hyn o beth.

O ran cyflawni, mae 2021/22 wedi bod yn flwyddyn dyngedfennol wrth atgyfnerthu cynnydd ac adeiladu'r bibell ddatblygu a'r rhaglen ymhellach. O gymeradwyaethau i Media Cymru, yr Hwb Arloesedd Seiber, gweithredoli'r Gronfa Safleoedd Strategol ac yn sylweddol, cyfnewid contractau ar werthu hen Orsaf Bŵer Aberddawan – mae'r cyfle a osodwyd yn tyfu. Braf hefyd, drwy Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant 2021, oedd cyhoeddiad Canghellor y Trysorlys ar flaen gyllido' Bargaen Ddinesig P-RC - gan ddwyn £120M ymlaen i ddistyllu cyflawniad y cytundeb i gyfnod cyffredinol o 15 mlynedd.

Hyd yn hyn, rydym wedi canolbwyntio ar adeiladu momentwm Mae'r ffocws nawr yn troi at gyflawni. Mae egwyddorion enillion ar fuddsoddiad, gan ddenu adnoddau eraill

a chyd-fuddsoddi yn parhau – ac er bod hyn yn golygu y dylid defnyddio buddsoddiad P-RC unwaith yn unig a phan fydd eraill hefyd yn buddsoddi – rydym yn cydnabod y rheidrwydd i sicrhau bod rhaglenni cymeradwy yn cyflawni'n gorau y gallant. I'r perwyl hwn, yn 2021/22, mae P-RC wedi dechrau datblygu ei fframwaith ar gyfer gwireddu buddion, ac rwy'n edrych ymlaen at weld hyn yn cael ei gyflwyno yn y flwyddyn i ddod.

Mae ein cynllun busnes strategol pum mlynedd yn parhau i lywio ein hamcanion a'n nodau. Gan weithio ochr yn ochr â'n partneriaethau rhanbarthol, ac yn arbennig y Bartneriaeth Twf Economaidd Rhanbarthol – rydym yn edrych ymlaen at drosi hyn yn Gynllun twf Economaidd a Diwydiannol Rhanbarthol diwygiedig yn 2022/23.

Un o nodweddion allweddol 2020/21 hefyd o ran llywodraethiant fu datblygiad gwell prosesau ar gyfer llywodraethiant a monitro rhaglenni - sy'n parhau i 2022/23. Bydd hyn yn esblygu i'n Strategaeth Fuddsoddi ddiwygiedig yn 2022/23 ac yn gosod y cyddestun ar gyfer sut yr ydym yn y pen draw, yn 'codi a symud' draw i'r Cydbwyllgor Corfforaethol. Mae penodi arweinydd penodol ar gyfer Llywodraethiant a Phennaeth Llywodraethiant, Cyfathrebu a Pholisi newydd – yn helpu i atgyfnerthu'r pwysigrwydd sydd ynghlwm wrth hyn.

Wrth i ni edrych ymlaen, mae'n amlwg bod 2021/22 wedi dechrau paratoi P-RC ar gyfer yr hyn sydd o'n blaen o ran adfer ar ôl y pandemig ac yn wyneb mwy o ansefydlogrwydd eto ynghylch ynni a diogelwch bwyd, chwyddiant uchel a dirywiad economaidd pellach. Mae'r risgiau hyn yn cyflwyno bygythiadau sylweddol posibl ac yn dangos pam mae llywodraethu ymatebol yn allweddol i sicrhau bod ein hymrwymiaadau i fuddsoddi'n gyfrifol, ACLI a chydraddoldeb, cynhwysiant, ac amrywiaeth – wrth wraidd popeth.

Gyda throsiant disgwylledig o uchel mewn cynrychiolaeth ar y Cabinet Rhanbarthol gyda'r etholiadau ym mis Mai 2022, bydd ffocws ar sefydlu aelodau newydd. Rhaid sicrhau eu bod yn cael gwybod am lywodraethu cadarn a pherchnogaeth eu portffolios priodol. Gan roi'r wybodaeth a'r hyder sydd ei angen arnynt i gymeradwyo buddsoddiadau yn gynnar yn eu cyfnod, gan liniaru unrhyw arafu posibl i'r rhaglen.

Mae P-RC yn ymwneud â meithrin rhanbarth. Ond yn fwy nag mewn ystyr cyfle economaidd yn unig – mae'n ymwneud â'r math o ranbarth rydyn ni eisiau bod a'r math o gymdeithas deg, wyrdd a chyfartal yr ydym am ei chael ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol. Rydym yn parhau i fod yn endid athraidd – yn agored i bob syniad a meddwl ac yn parhau i adeiladu dull rhwydweithiedig ac integredig. Po fwyaf o leisiau ac amrywiaeth gorau oll ac rwy'n teimlo'n sicr bod y model o arweinyddiaeth hynod addasol a chydweithredol yr ydym yn ei meithrin – yn un effeithiol sy'n gallu bodloni anghenion a dyheadau'r rhai y mae'n fraint i ni eu gwasanaethu."

Datblygiadau Allweddol mewn Perthynas â Materion Sicrwydd yn ystod 2020/21

Y Fframwaith Llywodraethu

10. Mae'r Fframwaith Llywodraethu'n cynnwys dwy egwyddor graidd a phum rheol ategol. Mae egwyddorion A a B yn treiddio i egwyddorion C i G ond mae

llywodraethu da yn ddeinamig ac mae Cydbwyllgor BDdPRC yn ymrwymo i wella llywodraethu'n barhaus trwy broses werthuso ac adolygu.

Egwyddorion Craidd

- a) Ymddwyn gyda hygrededd, dangos ymrwymiad cryf wrth werthoedd moesol a pharchu rheolaeth y gyfraith;
- b) Sicrhau natur agored a chynnwys y rhanddeiliaid yn gynhwysfawr.

Egwyddorion Ategol

- c) Diffinio canlyniadau o ran buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cynaliadwy;
- d) Penderfynu pa ymyriadau sy'n angenrheidiol er mwyn cyflawni cymaint o'r canlyniadau a fwriedir â phosibl;
- e) Datblygu capasiti'r corff, yn cynnwys gallu ei dîm arwain a'r unigolion sy'n rhan o hwnnw;
- f) Rheoli risgiau a pherfformiad trwy reolaeth fewnol a rheolaeth ariannol gyhoeddus gadarn;
- g) Rhoi ymarferion da ar waith o ran tryloywder, adrodd ac archwilio er mwyn cynnig atebolrwydd effeithiol.

Proses Asesu DLIB 2021-22

11. Yn ei gyfarfod ar 18 Chwefror 2019, cymeradwyodd y Cydbwyllgor adroddiad ar 'Sefydlu Swyddfa'r Fargen Ddinesig – Cynllun Ailstrwythuro ac Adnoddau', ac yn ystod 2019/20 recriwtiodd y Cyfarwyddwr yr Uwch Dîm Arwain. Felly, yn unol â'r flwyddyn flaenorol, arweiniwyd proses asesu DLIB ar gyfer 2021/22 gan Uwch Dîm Arwain Swyddfa'r Fargen Ddinesig, gyda mewnbwn a chefnogaeth gan y Corff Atebol a rhanddeiliaid allweddol eraill.
12. At hynny, mae asesiad y DLIB yn cynnwys ac yn cydnabod 'Gwaith Arall sy'n Gysylltiedig â Llywodraethu Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd' a wnaed yn ystod y flwyddyn. Nodir y manylion yn adran 5 isod.
 1. Adroddodd y swyddogion canlynol â chyfrifoldebau llywodraethu allweddol am raddau'r sicrwydd y gallent ei ddarparu yn eu rôl yn erbyn yr 20 o ddatganiadau sicrwydd arfer da. Cynhaliwyd yr asesiad mewn dau gam, gyda'r cam cyntaf yn cysylltu datganiadau penodol â chyfrifoldebau swyddogaethol (fel y nodir mewn cromfachau isod).
 - Swyddog Adran 151 y Cydbwyllgor (Datganiadau 10, 15, 17, 18 a 19);
 - Swyddog Monitro'r Cydbwyllgor (Datganiadau 11, 12 a 13)
 - Tîm craffu Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf (Datganiad 16)
 - Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig (pob Datganiad arall);
 - Pennaeth Cyllid, Risg a Sicrwydd (pob Datganiad arall);
 - Arweinydd Marchnata a Chyfathrebu (Datganiadau 4, 5, 6 a 9)
 2. Rhoddwyd manylion DLIB 2019/20 i bob swyddog a gofynnwyd iddynt ddarparu asesiad cychwynnol o faint o sicrwydd y gellid ei ddarparu yn erbyn

eu datganiadau priodol perthnasol yn 2020/21. Cafodd yr ymatebion cychwynnol eu coladu ac yna, fel ymarfer ail gam, dosbarthwyd yr 20 datganiad llawn i swyddogion i'w hystyried yn ehangach.

3. Amlinellir y datganiadau yn 'Fframwaith Sicrhau Llywodraethu Da' CIPFA, ac mae'r asesiad yn cydnabod datblygiad ac esblygiad parhaus y Cydbwyllgor, gan nodi bod rheolaethau mewn perthynas â rhai Datganiadau mewn cyfnod o bontio.
4. Nod yr ymatebion oedd nodi lefel y sicrwydd y gellid ei darparu, gan ddefnyddio system Coch, Ambr, Gwyrdd ehangach, a gafodd ei hehangu i alluogi 5 categori o sgoriau i gael eu cymhwyso, o gymharu â'r 3 safonol. At ddibenion yr asesiad, diffinnir y sgoriau fel a ganlyn:
 - **GWYRDD** - Yn dangos lefel GREF o sicrwydd;
 - **GWYRDD/AMBR** – Yn dangos lefel GREF/CYMEDROL o sicrwydd, ond yn dangos yr angen i ystyried a ellid rhoi rhagor o reolaethau ar waith er mwyn cryfhau lefel y sicrwydd;
 - **AMBR** – Yn dangos lefel GYMEDROL o sicrwydd, a ystyrir i fod yn foddhaol, ond cydnabyddir bod angen rhoi rhagor o reolaethau ar waith i gryfhau lefel y sicrwydd, ac yn nodi'r camau gweithredu gofynnol sydd angen eu cymryd;
 - **AMBR/COCH** – Yn dangos lefel GYMEDROL/CYFYNGEDIG o sicrwydd a gallai ddod yn 'broblem llywodraethu sylweddol' oni bai yr eir i'r afael ag ef fel mater o flaenoriaeth trwy gam(au) gweithredu y cytunwyd arnynt.
 - **COCH** - Yn dangos lefel GYFYNGEDIG o sicrwydd, h.y. 'nodwyd mater llywodraethu sylweddol' sydd angen cael ei gydnabod yn ffurfiol a'i ddatrys trwy gam gweithredu y cytunir arno fel mater o flaenoriaeth.
5. Er mwyn mesur barn ehangach rhanddeiliaid, cyhoeddwyd y datganiadau drafft, yr ymatebion a'r sgoriau arfaethedig i aelodau dethol o'r Cabinet Rhanbarthol (Cadeirydd ac Is-gadeiryddion), y Panel Buddsoddi, y Bartneriaeth Twf Economaidd Ranbarthol a Bwrdd y Rhaglen. Roedd y broses hon yn ceisio asesu lefel y dilysu ehangach y gellid ei phriodoli i'r broses a'r canfyddiadau drafft.
6. Daethpwyd â sylwadau'r swyddog unigol a'r rhanddeiliaid ehangach at ei gilydd i lunio'r asesiad cyfunol terfynol. Pan gafodd rhagor o gamau gweithredu eu nodi, cafodd y rhain eu cynnwys fel rhan o'r Cynllun Gweithredu ffurfiol fel y rhestrir yn yr adran casgliadau isod.
7. I sicrhau perchnogaeth, mae'r Cynllun Gweithredu yn nodi'r manylion canlynol parthed pob cam gweithredu:
 - Perchennog y cam;
 - Dyddiad targed ar gyfer cwblhau;

- Mecanweithiau ac amllder er mwyn adolygu cynnydd.

8. Ar ôl cymeradwyo, bydd cynnydd yn erbyn y Cynllun Gweithredu yn cael ei fonitro a llunnir adroddiadau rheolaidd yn ei erbyn drwy 2022/23.

Gwaith Arall sy'n Gysylltiedig â Llywodraethu Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

13. Yn ogystal â'r broses asesu llywodraethu benodol a amlinellir uchod, ymgwymerwyd â nifer o adolygiadau eraill sy'n ymwneud â llywodraethu ers sefydlu'r Cydbwyllgor. Mae'r gwaith hwn a'i ganfyddiadau'n ategu a chryfhau'r broses asesu DLIB yn gyffredinol.

Archwilio Mewnol

14. Mae Gwasanaeth Archwilio Mewnol Cyngor Caerdydd yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau archwilio mewnol i Fargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd trwy Gytundeb Lefel Gwasanaeth (CLG) gyda'r Corff Atebol.

15. Er mwyn galluogi'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol i gyflawni ei rôl, paratowyd cynllun archwilio treigl pum mlynedd, i ddechrau am y cyfnod o 2017/18 i 2021/22, ac mae'n rhestru'r gwaith arfaethedig sy'n ofynnol bob blwyddyn, er mwyn sicrhau'r lefel briodol o sicrwydd.

16. Felly, 2021/22 yw pumed flwyddyn y cynllun archwilio mewnol. Roedd gweithgarwch archwilio yn ystod y flwyddyn yn cynnwys cwblhau'r archwiliad mewn perthynas â 2020/21 (cytunwyd ar y Cylch Gorchwyl ar ei gyfer ym mis Mehefin 2021). Roedd canfyddiadau'r archwiliad hwnnw, ynghyd â'r argymhellion y cytunwyd arnynt, yn cynnwys DLIB 2020/21.

17. Cytunwyd ar Amcanion Cylch Gorchwyl ac Archwilio 2021/22 ym mis Mai 2022, mae disgwyl i waith archwilio gael ei gwblhau yn ystod cyfnod yr haf, a bydd diweddariad yn cael ei ddarparu maes o law. Bydd argymhellion yr archwiliad mewnol yn cael eu cynnwys mewn adroddiad perfformiad chwarterol yn ystod y flwyddyn.

Archwiliad Allanol (Archwilio Cymru)

18. Archwilio Cymru yw enw ymbarél Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru. Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n gyfrifol am archwilio Cydbwyllgor BDdPRC yn allanol.

19. Paratoir a chytunir ar Gynllun Archwilio Blynyddol gyda'r Cydbwyllgor, gyda 2021/22 hefyd yn cynrychioli pumed flwyddyn y gwaith archwilio allanol. Yn ogystal â gwaith archwilio ariannol, mae staff archwilio o Swyddfa Archwilio Cymru yn cysylltu'n rheolaidd â swyddogion y Fargaen Ddinesig.

Adroddiad 1: Cynllun Archwilio 2021 - Cydbwyllgor Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Dechreuwyd: Mehefin 2021
Cyhoeddwyd Llythyr: Tachwedd 2021

Ystyriodd y Cydbwyllgor ganfyddiadau'r adolygiad yn ffurfiol yn ei gyfarfod ar 29 Tachwedd 2021, gyda Llythyr Archwilio Cymru yn cael ei atodi fel Eitem 4b i'r adroddiad Cabinet hwnnw ac yn cael ei gyhoeddi'n llawn yn gyhoeddus.

<https://www.cardiffcapitalregion.wales/wp-content/uploads/2021/11/item-4-soa-and-ags.pdf>

Daeth yr adroddiad i'r casgliad nad oedd ansicrwydd perthnasol wedi ei nodi yn ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar Gydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. O fewn yr adroddiad dywedwyd nad oedd unrhyw gam-ddweud perthnasol yn yr Adroddiad Naratif na'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol ac ni chodwyd unrhyw faterion o ran cofnodion cyfrifo, ffurflenni cyfrifo, datganiadau ariannol, a bod yr holl wybodaeth angenrheidiol ac y gofynnwyd amdani gan Archwilio Cymru yn cael ei darparu.

Crynodeb Sicrwydd

20. Roedd yr ymarfer asesu DLIB a gwblhawyd yn gynhwysfawr, wedi'i gynnal yn unol â Fframwaith Darparu Llywodraethu Da CIPFA ac yn ystyried pob un o'r 20 o ddatganiadau sicrwydd arfer da, gan dderbyn ei bod yn bosibl na fydd rhai datganiadau'n uniongyrchol berthnasol i drefniant y cydbwyllgor.
21. Gan adeiladu ar y sylwadau sydd wedi'u cynnwys yn DLIB 2019/20, mae Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig wedi darparu'r datganiad canlynol parthed y gwaith a gwblhawyd yn ystod 2021/22:

"Yng sgîl y cyd-destun llywodraethu a'r fframweithiau a grëwyd sy'n sail i'r broses DLIB, yn 2021/22 roedd gwaith yn bennaf yn canolbwyntio ar ddefnyddio'r sylfeini cryf hyn fel llwyfan ar gyfer pontio Cydbwyllgor Corfforaethol De-ddwyrain Cymru. Crëwyd adroddiad Dewisiadau Llywodraethu a Chyflawni (gyda mewnbwn cyfreithiol gan ymgynghorydd, Pinsent Masons); ochr yn ochr â chynllun pontio llawn, is-grŵp o'r Cabinet Rhanbarthol a phroses ar gyfer datrys materion technegol. Er bod hyn wedi'i gyflawni'n rhannol, roedd mynd i'r afael â statws ariannol eithriadol a materion technegol yn weddill yn bosibl yn 2021/22 ac felly bydd y gwaith hwn yn parhau yn 22/23."

Crynodeb o'r Canfyddiadau

22. O ganlyniad i ymgymryd â'r broses asesu a amlinellir uchod, daethpwyd i'r casgliad y gellir darparu sicrwydd CRYF yn erbyn 15 datganiad, gyda 5 datganiad arall yn cael eu graddio fel CRYF/CYMEDROL.
23. Ni chafodd unrhyw 'faterion llywodraethu sylweddol' eu nodi parthed yr 20 o ddatganiadau sicrwydd arfer da yn 2021/22.

24. Ceir crynodeb o'r sgoriau mewn perthynas â'r 20 datganiad sicrwydd arfer da yn Nhabl 1 isod, gyda manylion pob datganiad, systemau rheolaeth fewnol, sgoriau a chamau pellach sydd eu hangen wedi'u nodi'n llawn yn Atodiad 2b.

Tabl 1 – Crynodeb o Sgoriau Sicrwydd 2021/22

Sgôr	Cyfanswm	Cyf. Datganiad Sicrwydd	Manylion Llawn
Cryf	15	Datganiadau: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 20	Atodiad 2b
Cryf/Cymedrol	5	Datganiadau: 2, 10, 13, 14, 16	Atodiad 2b
Cymedrol	0		Dd/B
Cymedrol/Cyfyngedig	0	Dd/B	Dd/B
Cyfyngedig	0	Dd/B	Dd/B

Casgliadau a'r Camau Nesaf (Cynllun Gweithredu)

25. Mae'r asesiad a gwblhawyd mewn perthynas â Datganiad Llywodraethu Blyneddol 2021/22 yn dangos gwelliant pellach yn y sgôr sicrwydd ar gyfer 4 datganiad (Datganiadau 1, 2, 7 ac 8), tra bod y sgôr ar gyfer y 16 datganiad sy'n weddill wedi aros yr un fath.
26. Nododd yr asesiad y gellir darparu sicrwydd CRYF ar gyfer 15 o'r 20 o ddatganiadau sicrwydd arfer da. Bydd y meysydd hyn yn cael eu 'hadolygu'n barhaus' gan swyddogion i sicrhau bod y safonau sicrwydd uchel yn parhau i fod yn berthnasol wrth i'r Fargen Ddinesig esblygu ac aeddfedu. Roedd sgôr o GRYF/CYMEDROL ar gyfer 5 o'r datganiadau.
27. Mae'r broses asesu wedi nodi 10 o gamau gweithredu ar wahân, a fydd, pan gânt eu gweithredu, yn ceisio cryfhau ymhellach y lefelau sicrwydd y gellir eu rhoi yn erbyn yr 20 datganiad arfer da.
28. Mae'r camau y cyfeirir atynt uchod wedi'u cynnwys fel rhan o Gynllun Gweithredu DLIB, sydd wedi'i atodi yn Atodiad 2c. Bydd y camau hyn yn cael eu cymryd yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22 a rhoddir y wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet fel rhan o'r trefniadau adroddiadau perfformiad chwarterol rheolaidd.
29. Yn olaf, mae 'Gwaith Arall sy'n Gysylltiedig â Llywodraethu' wrthi'n cael ei gwblhau. Unwaith y bydd adroddiadau wedi'u cwblhau, eu cyhoeddi a'u cytuno, bydd y Cydbwyllgor yn ystyried ac yn ymateb yn ffurfiol i unrhyw ganfyddiadau ac argymhellion a gyflwynwyd.

Ardystiad gan Gadeirydd Cydbwyllgor Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a Chyfarwyddwr Rhaglen y Fargen Ddinesig.

Y Cynghorydd Anthony Hunt

Dyddiad

Kellie Beirne

Dyddiad